

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 18-04-2018

Mødedato Onsdag d. 18. april 2018 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Evaluering av tilflytterkampanje for studenter.....	5

Punkt 43/18: Program for møtet

MØTEINNKALLING TIL FORMANNSKAPET

Dato: 18.04.2018 kl. 09.00
Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall medels snarest til Formannskapssekretæren tlf 38 24 34 79 / 98 28 79 38

PROGRAM FOR MØTET:

- Kl. 09.00 – 09.30** **Orientering om status for arbeidet med Kommunedelplan
Havneområde nord Kongsgård-Vige
ved rådgiver Jan Erik Lindjord**
- Kl. 09.30 – 10.15** **Orientering om analyseresultatene av utviklingen i skatteinntektene
ved tidligere sjefsøkonom i KS, Per Richard Johansen**
- Kl. 10.15 – 11.00** **Presentasjon av Kommunebarometeret og ASSS prosjektet
ved økonomidirektør Terje Fjellvang**

SAKSKART			Side
43/18	201800013-42	Program for møtet	
		Sektor 1 – Økonomi:	
44/18	201803573-1	<u>Bystyresak:</u> Evaluerings av tilflytterkampanje for studenter	

Harald Furre
ordfører
(sign.)

Punkt 44/18: Evaluering av tilflytterkampanje for studenter

Bilag

Vedtak BYSTYR, 25042018, Sak 48/18, Evaluering av tilflytterkampanje for studenter

Dato 6. april 2018
Saksnr.: 201803573-1
Saksbehandler Anne Dorthea Skjebstad

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
18.04.2018
25.04.2018

Evaluerings av tilflytterkampanje for studenter

Sammendrag

Kommunalutvalget vedtok 13. juni 2017 at fulltidsstudenter til høyere utdanning som meldte flytting til Kristiansand kommune skulle få gratis busskort i ett studieår. Studentene har fått busskort i studieåret 2017-2018 og ordningen evalueres våren 2018. Evalueringen bygger på innspill fra Telemarksforskning, Studentorganisasjonen i Agder, Velferdstinget i Agder, AKT, administrasjonen i Kristiansand samt ulike beregninger fra Statistisk sentralbyrå.

Busskortkampanjen har pågått fra skolestart 2017 til nå. 1 930 studenter fra hele landet har benyttet seg av tilbudet, hvorav 370 studenter kommer fra andre Agderkommuner. Hvor lenge studentene forblir bosatt i kommunen er uvisst, og vil påvirke den totale effekten av prosjektet. Den fullstendige effekten av tiltaket er derfor ikke fullstendig kartlagt. Det forslås derfor en videreføring av prosjektet med enkelte modifikasjoner inntil videre, anslagsvis to til tre år.

Forslag til vedtak

1. Prosjektet «Gratis busskort til studenter som melder flytting til Kristiansand» videreføres.
2. Gratis busskort i ett studieår er et tilbud for fulltidsstudenter (30 studie-/fagskolepoeng pr. semester) knyttet til Studentsamskipnaden i Agder (SiA) som melder flytting til Kristiansand etter 1. mai 2018.

Ragnar Evensen
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

Netto tilflytting i Kristiansand har hatt en kraftig økning i 2017, mye grunnet tilflytterkampanjen for studenter. I 2017 har det vært en vekst i netto tilflytting til Kristiansand på 1 789 personer. Sett kvartalsvis er veksten definitivt størst i 3. kvartal med en tilflytting innenlands på 2 898 personer. I 3. kvartal 2016 var tilflyttingen til sammenligning 1 588 personer. Studentkampanjen gjaldt for studenter som meldte flytting etter 1. mai 2017. Totalt antall studenter som har fått innvilget og utlevert busskort pr. 2. mars 2018 er 1 930 personer. Dette er studenter fra hele landet som har levert dokumentasjon på flytting og betalt semesteravgift. Av disse er det anslått at ca. 700 personer ville meldt flytting uavhengig av kampanjen.

Av studentene som har fått busskort av kommunen kommer 370 personer fra andre kommuner i Agder. Det er en prosentvis andel på ca. 19,2 %. Analyser av befolkningsdata for alle kommunene i Agder viser at 13 av 30 kommuner har hatt en netto fraflytting i 2017. Av disse kommunene er det to kommuner (Sirdal og Åmli) som ikke har hatt noen studenter som har fått innvilget eller utlevert busskort. Av kommunene som har hatt studenter som har benyttet seg av kampanjen har andelen som har fått busskort stått for maksimalt 6,9 % av totalt utflyttede fra kommunen i 2017. Kommunene med andel over 6 % av utflyttere som har fått busskort er Farsund, Hægebostad, Vegårshei og Marnardal. Det er en tilsvarende andel (356 studenter) som kommer fra de 10 største kommunene i Norge (ASSS-kommuner).

Kommunens frie inntekter er summen av skatteinntekter fra innbyggerne og rammetilskudd. Begge inntektskildene justeres av staten for å sikre at innbyggere i alle norske kommuner får et likeverdig tjenestetilbud, uavhengig av demografiske forskjeller.

Skatteinntektene justeres etter gjennomsnittlig skatteinngang på landsbasis. En lavinntektskommune har gjennomsnittlig skatteinngang som er lavere enn 90 % av landsgjennomsnittet. Disse kommunene blir kompensert i form av tilføringer på skatteinntektene. Høyinntektskommuner er kommuner som har gjennomsnittlig skatteinngang på mer enn 100 % av landsgjennomsnittet. Disse kommunene får fratrekk i skatteinntektene. Denne fordelingen kalles inntektsutjevning. Skatteinntektene fra studentene antas å være lav. Forflytningen av studentene kan dermed føre til at lavinntektskommuner som tidligere ble kompensert endres til høyinntektskommuner og får fratrekk i skatteinntektene. Gjennomsnittlig skatteinntekt pr. innbygger i Kristiansand vil reduseres som følge av flere lav-inntekts studenter, og Kristiansand vil sannsynligvis forbli en lavinntektskommune.

Rammetilskuddet er et fast beløp pr. innbygger som justeres etter visse kriterier før utbetaling. Justeringen er i stor grad basert på kommunens utgiftsbehov og beregnes for hver enkelt kommune og kalles utgiftsutjevning. Kristiansand kommune har lavere utgifter enn gjennomsnittet for norske kommuner, og får derfor et fratrekk i rammetilskuddet. Telemarksforskning har beregnet en positiv effekt for Kristiansand kommune på 20,3 mill. kr for 2018 som følge av økt innbyggertilskuddet grunnet studentkampanjen. Dette er total effekt for alle studentene som har meldt flytting til Kristiansand, og sett bort ifra veksttilskudd (gis til kommuner med høyere folketallsvekst enn 1,4 %) og storbytilskudd. Dersom dagens vilkår for de sistnevnte tilskuddene står fast gir tilskuddene en ytterligere merinntekt på 5,2 mill. kr som følge av de tilflyttende studentene. I tillegg tilfører nye innbyggere inntekter for Vest-Agder fylkeskommune. Deres økonomiske mereffekt som følge av tiltaket beregnes til 7,5 mill. kr for 2018. Dette er fratrasket studenter som ville meldt flytting uavhengig av kampanjen, samt studenter som flytter innenfor Vest- Agder.

Merinntektene Kristiansand kommune får som følge av prosjektet er blant annet tenkt å komme studentene til gode. Det ble for eksempel i formannskapet den 6. desember 2017 vedtatt at kommunen kan bistå SiA/UIA med å utvikle en dialog med fastlegene med formål å etablere et legesenter rettet mot studentene på Gimlemoen. Planleggingsarbeidet er påbegynt ifølge Studentorganisasjonen i Agder.

Den negative økonomiske effekten er beregnet for enkelte Agderkommuner. Uttrekket av kommuner er basert på kommuner med et høyt antall studenter som har meldt flytting og fått gratis busskort og kommuner som har en høy andel av utflyttere som har fått busskort.

Arendal kommune var Agderkommunen med flest studenter (55 stk.) som fikk innvilget busskort. Konsekvensen på rammetilskuddet for Arendal kan beregnes til ca. 1 mill. kr i 2018. Farsund, Søgne og Vegårshei hadde en relativt høy andel utflyttere som fikk gratis busskort, i tillegg til at de hadde negativ nettoinnflytting i 2017. Den økonomiske konsekvensen på rammetilskuddet for disse kommunene som følge av studentene som flyttet beregnes til hhv. 0,5 mill. kr, 0,47 mill. kr og 0,11 mill. kr. Det bør i tillegg nevnes at inntektsgarantiordningen gis til kommuner som opplever brå inntektsbortfall. Inntektsgarantiordningen finansieres av alle kommuner, med et fast fratrekksbeløp pr. innbygger på rammetilskuddet. Dette kan sikre at kommuner som blir sterkt påvirket økonomisk av eksempelvis tilflytterkampanjen i Kristiansand blir kompensert.

De økonomiske konsekvensene av ordningen er estimater fordi tilskuddene er basert på ulike telletidspunkt i løpet av året, og utbetales først 2-3 år senere.

Av negative konsekvenser for Kristiansand kommune har det medført noe ekstra arbeid for Servicetorget. Estimert tidsforbruk var ca. 1 time daglig i hele perioden. Men både Servicetorget i Kristiansand kommune og AKT melder om at ordningen fungerer godt praktisk. Hovedbyrden av administrasjonsarbeidet ble flyttet fra AKT til Servicetorget i løpet av høsten 2017. Dette gjorde det enklere, både for studentene som da kun trengte å forholde seg til ett kontor, og for administrasjonen hos AKT som slapp administrasjonsarbeidet.

Virkemiddelet som ble tatt i bruk for å tiltrekke studenter til kommunen var gratis busskort i ett år. Tiltaket er tråd med Kristiansand sin kommuneplan om å være en klimavennlig by. Analyse av reisestatistikk fra AKT viser en liten endring i reisevaner for unge voksne fra høsten 2016 til 2017. AKT opplevde en vekst i salg av antall månedskort i prosjektperioden. Reiseaktiviteten til brukerne av busskort har ikke økt tilsvarende som salget. Tall fra AKT tyder derfor på at målgruppen er nådd, men at brukerne ikke bruker busskortet i like stor grad som studenter som ville kjøpt busskort uavhengig av kampanjen. Tall fra AKT tyder på at veksten i salg av reisekort totalt har økt med ca. 15 %. Tilsvarende har antall reisende økt med ca. 5 % i samme periode¹. Kristiansand kommune kjøpte busskort for 3,8 mill. kr i 2017. Total salgsinntekt for AKT av prosjektet for 2017 og 2018 kan beregnes til ca. 7,9 mill. kr. Tiltaket har ikke ført til en økning i bussfrekvens til tross for at det er solgt flere busskort. Endringen i reisefrekvens tyder også på at det er studenter som har fått gratis busskort som ikke ville hatt periodekort uten kampanjen. AKT kan derfor antas å ha tjent på prosjektet. AKT er eid av Fylkeskommunene i Agder (40 % hver) og Kristiansand kommune (20 %).

Informasjonsflyten og administrasjonen av ordningen kan forbedres på enkelte punkter. Studentorganisasjonene etterlyste mer informasjon om tilbudet. Det foreslås derfor at administrasjonen i Kristiansand kommune er ekstra tilgjengelige under studiestartuken slik at busskortene kan leveres ut tidlig ved studiestart. Saksbehandlingen i folkeregisteret er på ca. tre uker, så det foreslås også et informasjonsskriv i «startpakken» for nye studenter slik at de har mulighet til å melde flytting i løpet av sommeren og få busskortet når de ankommer ved studiestart. Studentene får da full uttelling av tilbudet og det legges godt til rette for at studentene har informasjon nok til å benytte seg av tilbudet.

Busskortkampanjen har pågått fra skolestart 2017 til nå, og den fullstendige effekten av tiltaket er derfor ikke fullstendig kartlagt. Hvor lenge studentene forblir bosatt i kommunen er interessant da det vil påvirke den totale effekten av prosjektet. Veksttilskuddet er for eksempel beregnet av gjennomsnittlig vekst de siste 3 årene, og storbytilskuddet for 2019 basert på folketall 1.1.2018. Det foreslås derfor en videreføring av prosjektet inntil videre,

¹ Usikre estimater da AKT hadde store omstillinger i billettsystemet høsten 2017.

anslagsvis to til tre år. Både studentorganisasjonene og Servicetorget ser behov for klarere retningslinjer om kampanjen videreføres. Forutsetningene for å få busskort skoleåret 2017/2018 var at de hadde meldt flytting fra en annen kommune etter 1. mai 2017 og at de tok høyere utdanning. Både den tidsmessige avgrensingen og definisjonen på høyere utdanning har opplevdes som uklar av saksbehandlerne og av studentene. Ved en videreføring vil derfor definisjonene måtte tydeliggjøres.

Det foreslås at fulltidsstudenter (30 studiepoeng/fagskolepoeng pr. semester) som studerer ved studieinstitusjoner knyttet til Studentsamskipnaden i Agder (SiA) har rett til å få gratis busskort. Deltidsstudier blir dermed ikke godkjent. Studenten må ha meldt flytting etter 1. mai 2018, tilsvarende retningslinjene for studieåret 2017/2018. Busskorttilbudet gjelder for ett studieår pr. student.